

الف

پیشنادهای موسویان برای سانتریفیوژها و لغو تحریم

7 مهر 1393 ساعت 14:50

سید حسین موسویان گفت: قدرتهای بزرگ باید بپذیرند که ایران از پیشرفته ترین نوع سانتریفیوژ استفاده کند. یعنی اینکه سانتریفیوژهای فعلی نسل اول با سانتریفیوژهای پیشرفته جایگزین شوند و ایران در یک دوره ۱۰ ساله سوخت بوشهر را با نسل جدید سانتریفیوژ هایش تأمین کند.

به گزارش مهر، مذاکرات ایران و کشورهای ۱+۵ در نیویورک پس از ۱۰ روز در حالی به پایان رسید که دو طرف مذاکره را بی نتیجه دانستند و البته تأکید بر ادامه مذاکرات داشتند. مذاکراتی که طبق توافقی که در وین و در پایان ۶ ماه مذاکره بر اساس توافق ژنو به منظور تمدید به تأیید طرفین رسید تا ۳ آذر ماه برای حضور توافق جامع زمان دارد.

گفته می شود ادامه مذاکرات قرار است خیلی زود و در پی بازگشت اعضای تیم هسته ای به کشور در یک پایتخت اروپایی از سر گرفته شود. اما مذاکرات نیویورک با وجود آنکه در یک فضای ناامیدی از سوی طرفین آغاز شد، قرار بود نقطه امیدی باشد برای حصول توافق تا ۳ آذر. بسیاری از تحلیلگران بر این باور بودند که نیویورک می تواند در حصول توافق نهایی سرنوشت ساز باشد و حضور سران کشورها در سازمان ملل و گفتگوهای در سطوح بالا موجب گشایش امور شود.

البته با این وجود، محمد جواد ظریف در صفحه توئیتر خود در پایان مذاکرات نوشت: توافق جامع هسته ای ممکن است اما تصاویر غلط باید از بین بروند. نباید این بار فرصت همانند سال ۲۰۰۵ دوباره از دست برود.

از سوی دیگر سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه گفت: مذاکرات هسته ای با ایران در مسیر درستی در حال انجام است و توافق در مورد ۹۵ درصد از مسائل حاصل شده است.

مهر در مصاحبه ای با سید حسین موسویان به بررسی و تحلیل آنچه در مذاکرات نیویورک رخ داد، پرداخت. سید حسین موسویان، عضو ارشد تیم مذاکره کننده هسته ای ایران بوده است، در زمانی که حسن روحانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی و مسئول پرونده هسته ای بود. موسویان اکنون به عنوان پژوهشگر در دانشگاه پرینستون فعالیت می کند و بسیاری او را از نزدیکان تیم هسته ای می شناسند.

مشروح این مصاحبه را می خوانید :

مذاکرات هسته ای بی نتیجه نبود و پیشرفت خوبی هم داشت

مذاکرات هسته ای در نیویورک همان طور که مطلع هستید بی نتیجه به پایان رسید، ارزیابی شما از مذاکرات چیست؟ آیا از نظر شما همان طور که عنوان می شود مسئله غنی سازی و تعداد سانتریفیوژها و موضوع تحریم اصلی ترین اختلاف است یا موضوعات سیاسی و اختلافات سیاسی نقش پررنگ تری پیدا کرده اند؟

مذاکرات هسته ای بی نتیجه نبود و پیشرفت خوبی هم داشت. همانطور که آقای لاورف وزیر خارجه روسیه گفته چیزی نزدیک به ۹۵ درصد کار مورد توافق قرار گرفته است. البته پنج درصد باقی مانده، هم موارد بسیار سختی است که می تواند در طی مذاکرات دو ماه آینده حل شود ضمن اینکه هیچ تضمینی هم وجود ندارد.

دو طرف روی ۹۰ درصد متن توافق کرده اند

قبل از سفر به نیویورک دو طرف روی حدود ۷۰٪ متن توافق کرده بودند. با مذاکراتی که در نیویورک صورت گرفت حدود ۹۰٪ متن را توافق کرده اند. لذا مسیر مذاکرات مثبت، کار آمد و سازنده بوده است. موارد باقیمانده هم عمدتا در مورد محدوده غنی سازی و زمانبندی و روند برداشتن تحریمها است. مهم این است که روی اصل انجام غنی سازی در خاک ایران و اینکه کل تحریمهای مربوط به هسته ای باید برداشته شود، توافق وجود دارد. اختلافات سیاسی در مجموع کمرنگ تر شده است و دو طرف درصددند با حل مسئله هسته ای، فضای سازنده جدیدی در روابط متقابل بوجود آورند.

برخی معتقدند آمریکا و اروپا تلاش دارند مسئله داعش و مسائل منطقه را وارد پرونده هسته ای ایران کنند و برای استفاده از نقش ایران در حل مسائل منطقه از پرونده هسته ای در شرایط کنونی به عنوان یک عامل فشار استفاده کنند، این موضوع صحت دارد؟

این مطلب حقیقت ندارد و کاملا بی اساس است.

قدرت های بزرگ قبول کرده اند ایران نهایتا خود سوخت بوشهر را تأمین کند

در موضوعات اختلافی به ویژه مسئله سانتریفیوژها پیشنهاد شما با توجه مسئله ۱۹۰ هزار سو که از سوی ایران مطرح شده و رقم هایی که طرف مقابل مطرح کرده است، چیست؟ فکر می کنید این مسئله با چه راه حلی قابل رفع است؟

ببیند اینکه نیروگاه بوشهر به ۱۹۰ هزار سو سوخت در سال احتیاج دارد یا ۱۰۰ هزار سو، این مسئله فنی است که بین کارشناسان مورد بحث است. دوم اینکه این مقدار سوخت مورد نیاز فوری و امروز و فردای ایران نیست. مسئله مربوط به ۸ سال آینده است که

قرارداد سوخت بین ایران و روسیه به پایان می رسد. ایران معتقد است که بلافاصله باید سوخت را خود جایگزین کند و طرف مقابل هم می گوید با یک فاصله زمانی بیشتر این جایگزینی صورت گیرد.

مهم این است که قدرت های بزرگ قبول کرده اند که نهایتا ایران خودش سوخت بوشهر را تامین کند. اینکه ۷ یا ۲۰ سال دیگر این امر محقق شود، چیزی است که چانه زنی درباره آن ادامه دارد.

پیشنهاد حل مسئله تعداد سانتریفیوژها/ طرف مقابل بپذیرد ایران از پیشرفته ترین سانتریفیوژ استفاده کند

از نظر من راه حل مرضی الطرفین این است که قدرتهای بزرگ بپذیرند که ایران از پیشرفته ترین نوع سانتریفیوژ استفاده کند. یعنی اینکه سانتریفیوژهای فعلی نسل اول که ابا هم اقتصادی نیستند با سانتریفیوژهای پیشرفته جایگزین شود. اگر این توافق شود یعنی اینکه ایران به ۴-۵ سال زمان احتیاج خواهد داشت تا تحقیقات و توسعه و راه اندازی چند آبشار و در مرحله بعد یک پایلوت ۳۰۰۰ تایی را به نتیجه برساند. پس از این مرحله می توان بتدریج و ظرف ۵ تا ۶ سال ظرفیت را توسعه داد تا مثلا در یک دوره ۱۰ ساله ایران سوخت کامل بوشهر را با نسل پیشرفته و اقتصادی سانتریفیوژهایش تامین کند. این فرمول هم به نفع ایران است چون غنی سازی اقتصادی دارد و هم می تواند نگرانی قدرتهای بزرگ را برطرف کند، چون زمان بر است.

هیأت آمریکایی بیشترین زمان را در مذاکرات صرف کرد/ روسیه نقش مثبت تری ایفا می کند

روس ها هم اعلام کرده اند در دور جدید پیشنهادهای به ایران داشته اند، آیا از جزییات پیشنهاد اطلاعی دارید و نقش روسیه را چطور ارزیابی می کنید با توجه به اینکه دفعات دیدار بین ایران و روسیه در مذاکرات نیویورک به نسبت گذشته افزایش داشته است آیا روسیه نقش فعال تری را ایفا می کند؟

روسیه نقش مثبت تری ایفا می کند. پیشنهادات روسها هم اگر صلاح باشد توسط مذاکره کننده گان باید اعلام شود. اما یک مطلب بسیار مهم است و آن اینکه همه اعضای ۵+۱ شامل آمریکا واقعا بدنبال تحقق این توافق هستند. در این دور از مذاکرات هم بیشترین وقت و انرژی را هیئت آمریکایی صرف کرد تا شاید به توافق برسند.

منطق لغو تحریم ها برای حصول توافق جامع / ابتدا تحریم های اروپا سریع برداشته شود

گفته می شود که ایران به دنبال لغو يك جاي همه تحریم هاست با توجه به اینکه این مسئله از موضوعات اصلی اختلاف است چه راهکاری را عملی می دانید؟

سه دسته تحریم بر علیه ایران وجود دارد. تحریم های یکجانبه آمریکا، تحریم های یکجانبه اروپا و تحریم های سازمان ملل.

از نظر سیاسی تحریم های سازمان ملل مهم تر است و از نظر تاثیر بر اقتصاد ایران تحریم های یکجانبه اروپا و آمریکا بسیار مهمتر و موثرتر هستند. ایران معتقد است که کل تحریمها سریع و ظرف چند ماه برداشته شود. قدرتهای جهانی بدنبال یک نوع زمان بندی هستند که تحریمها بتدریج در یک دوره زمانی بگونه ای برداشته شود که منتهی به پایان دوره توافقنامه شود.

بنظرم واقع بینانه خواهد بود که ابتدا و سریع کل تحریمهای اروپا که شامل بانک مرکزی و نفت و سوئیفت است تعلیق شود و بلافاصله تحریمهای یک جانبه آمریکا و نهایتاً زمانبندی بگونه ای توافق شود که کل تحریمها شامل تحریمهای سازمان ملل قبل از پایان ریاست جمهوری اوباما برداشته شود.

صرف دیدارهای سطح عالی به معنی عقب نشینی طرفین از مواضع خود نیست

مذاکرات نیویورک پیش از آغاز به دلیل حضور سران در نیویورک به نظر می توانست شرایطی را فراهم کند که برخی اختلافات مرتفع شود اما این طور نشد و این در حالی بود که آقای روحانی در اغلب دیدارها و مذاکرات به موضوع هسته ای اشاره داشت. شما حضور رئیس جمهور در نیویورک را در این راستا چگونه ارزیابی می کنید؟ آقای روحانی دیداری با کامرون در نیویورک داشت که در پی آن کامرون اظهاراتی را علیه ایران مطرح نمود، دولت در این باره مورد انتقاد مجلس و برخی دیگر قرار گرفته است، ارزیابی شما از این دیدار و حواشی آن چیست؟

در این سفر در عالیترین سطح بین المللی با رییس جمهور و وزیر خارجه ایران دیدار شد و ارتقاء جایگاه سیاسی جهانی ایران به نمایش گذاشته و تثبیت شد. با این دیدارها رهبران جهانی در واقع نقش و نفوذ ایران را به رسمیت شناختند. اما دیدارهای سطح عالی هم به معنی این نیست که دو طرف به صرف دیدار از مواضع خود عقب نشینی کنند. دیدار سران ایران و انگلیس هم از همین مقوله است.

دکتر روحانی هم با سران عالی غرب ملاقات کرد و هم سیاستهای غرب را به چالش کشید و رد کرد. به هرحال ایران و غرب در مورد تروریسم و حقوق بشر و تسلیحات کشتار جمعی و پروسه صلح خاور میانه اختلافات اساسی و دیرینه دارند. نفس دیدارهای سطح بالا به این معنی است که ایران کشور مهم و تعیین کننده و قابل مذاکره است و شانس تفاهم وجود دارد. از شروع دیدارهای سطح بالا باید استقبال کرد اما توقع اینکه همه مواضع دو طرف در یک دیدار و با یک دیدار باید حل شود، هم واقع بینانه نیست. انتقال از دوره تقابل به دوره عسل سیاسی حداقل یک دهه زمان نیاز دارد به شرطی که اراده ها با همه ابزارهایش فراهم باشد.

در مجموع سفر موفقیت آمیزی بود. هئیت ایرانی تلاش کرد بحران اصلی خاورمیانه که خشونت و تروریسم است را خوب تشریح و راهکارهای مناسب ارائه دهد. تهدیدی که گروه تروریستی بین المللی داعش و سایر گروههای تروریستی در منطقه به وجود آورده اند، آسیب پذیری منطقه با توجه به ساختار دولت های شکننده و ضعیف ناشی از عدم توسعه سیاسی و اقتصادی، کشورهای بی صاحب مثل لیبی، استراتژی غلط غرب برای حل بحرانهای منطقه و بالاخره هم مسئله هسته ای ایران محورهای بود که هئیت ایرانی در دستور کار خود داشت و مذاکرات و راه حل های خوبی هم در ملاقاتها و در افکار عمومی ارایه کرد.

شانس حصول توافق نهایی واقعی و جدی است/ در صورت عدم حصول توافق مذاکرات ادامه خواهد یافت

با توجه به همه این مسائل فکر می کنید حصول توافق جامع تا ۳ آذر ماه امکان پذیر باشد؟ در صورت عدم حصول توافق مسیر مذاکرات به چه سمتی خواهد رفت آیا متوقف می شود و یا دو طرف وارد مسیر جدیدی خواهند شد؟

بنظرم شانس حصول توافق نهایی واقعی و جدی است و اگر هم تا سه ماه دیگر توافق جامع نهایی حاصل نشود، مذاکرات ادامه

خواهد یافت و دو طرف از شروع دوره تقابلی جدید پرهیز خواهند کرد.

گفته می شود در لابی های غیر رسمی ایران و آمریکا شما به عنوان یکی از افراد نزدیک به دولت نقش داشته اید، در این باره توضیح دهید.

نقش من در دولت آقای احمدی نژاد و آقای روحانی یکی بوده و آنهم کار در حوزه دیپلماسی عمومی و افکار عمومی. دولتمردان آقای روحانی در سطح وزیر و معاونین بطور شفاف و رسمی تماس و ملاقات دارند و لذا نیازی به لابی غیر رسمی ندارند. خلاء بزرگ در هر دو دوره در بخش دیپلماسی عمومی و افکار عمومی در جهان غرب بوده است. لذا وظیفه ملی خود می دانم که بدون وابستگی به دولت و بی جیره و مواجب از منافع مردم و کشور در صحنه افکار عمومی، رسانه ها، اندیشکده ها و مراکز علمی و آکادمیک دفاع کنم.

کد مطلب: 243458

آدرس مطلب: <http://alef.ir/vdcdks0xjyt0oo6.2a2y.html?243458>

الف <http://alef.ir>